

Koronavírus: Komisia predstavuje praktické usmernenia na zabezpečenie voľného pohybu pracovníkov v kritických povolaniach

Komisia dnes vydala nové praktické rady, ktorými chce zabezpečiť, aby sa mobilní pracovníci v rámci EÚ, najmä tí, ktorých povolania sú kriticky dôležité v boji proti pandémie koronavírusu, mohli dostať na pracovisko. Týka sa to okrem iného pracovníkov poskytujúcich zdravotnú starostlivosť, pracovníkov v odvetví potravinárstva a v ďalších základných službách, ako je napríklad starostlivosť o deti či o starších ľudí, či kritického personálu v oblasti verejných služieb. Spolu s dnes vydanými [usmerneniami](#) na vykonávanie dočasného obmedzenia ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné, reagujú na požiadavky, ktoré vedúci predstavitelia EÚ predniesli 26. marca, a ich cieľom je riešiť praktické obavy občanov a podnikov, ktorých sa dotýkajú opatrenia prijaté na obmedzenie šírenia koronavírusu, ako aj vnútroštátnych orgánov vykonávajúcich tieto opatrenia.

Kontroly na vnútorných hraniciach na obmedzenie šírenia koronavírusu, ktoré zaviedli členské štáty, sú síce pochopiteľným krokom, no je potrebné, aby pracovníci v kritických odvetviach dokázali prísť na miesto určenia bez zbytočného odkladu.

Nicolas Schmit, komisár pre pracovné miesta a sociálne práva, k tomu uviedol: „Tisíce žien a mužov, ktorí sa usilovne starajú o naše bezpečie, zdravie a o to, aby nám na stole nechýbalo jedlo, musia denne cestou do práce prekračovať hranice EÚ. Našou spoločnou zodpovednosťou je postarať sa o to, aby im nič nebránilo v pohybe, pričom sa prijímú všetky preventívne opatrenia na to, aby sa zabránilo ďalšiemu šíreniu pandémie.“

V dnes zverejnených [usmerneniach](#) sa vymedzuje zoznam pracovníkov, ktorí vykonávajú kriticky dôležité povolania a u ktorých sa nepretržitý voľný pohyb v rámci EÚ považuje za nevyhnutný. Zoznam uvedený v týchto usmerneniach nie je vyčerpávajúci. Sú medzi nimi napríklad odborní pracovníci v zdravotníctve, pracovníci starajúci sa o deti a starších ľudí, vedci v zdravotníckych odvetviach, personál potrebný na inštaláciu kriticky dôležitých zdravotníckych pomôcok, hasiči a policajti, pracovníci v doprave, ako aj ľudia pracujúci v potravinárskom odvetví. Komisia členské štáty naliehavo vyzýva, aby zaviedli osobitné bezprekážkové a rýchle postupy na zabezpečenie hladkého presunu takýchto cezhraničných pracovníkov, a aby zaviedli ich primeraný zdravotný skrining.

Okrem týchto konkrétnych kategórií pracovníkov sa v usmerneniach uvádza, že členské štáty by vo všeobecnosti mali cezhraničným pracovníkom prekročenie hraníc povoliť, ak je práca v danom odvetví v hostiteľskom členskom štáte stále povolená. Členské štáty by mali k cezhraničným pracovníkom pristupovať rovnako ako k vnútroštátnym.

Pokiaľ ide o sezónnych pracovníkov, najmä v odvetví poľnohospodárstva, členským štátom sa v záujme riešenia problému s nedostatkom pracovníkov v dôsledku krízy odporúča, aby si vymieňali informácie o svojich konkrétnych potrebách na technickej úrovni a zaviedli osobitné postupy na zabezpečenie hladkého prechodu týchto pracovníkov cez hranice. Sezónni pracovníci v poľnohospodárstve vykonávajú v niektorých prípadoch kriticky dôležité činnosti výsadby, šľachtenia a zberu úrody. V takejto situácii by s nimi mali členské štáty zaobchádzať ako s kriticky dôležitými pracovníkmi a ich zamestnávateľov by mali upovedomiť o tom, že je potrebné zabezpečiť týmto pracovníkom primeranú ochranu zdravia a bezpečnosti.

Tieto usmernenia sú doplnkom k nedávno prijatým [usmerneniam pre opatrenia v oblasti riadenia](#)

[hraníc na ochranu zdravia a zabezpečenie dostupnosti tovaru a základných služieb](#), ako aj k dnes prijatým [usmerneniam na vykonávanie dočasného obmedzenia ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné](#).

Komisia bude pokračovať v identifikácii najlepších postupov, ktoré sa môžu rozšíriť na všetky členské štáty, aby mohli pracovníci vykonávať kritické povolania bez zbytočných prekážok.

Súvislosti

Pandémia koronavírusu viedla v členských štátoch EÚ k zavedeniu nebyvalých opatrení, okrem iného aj k obnoveniu kontrol na vnútorných hraniciach.

Cezhraniční pracovníci, vyslaní pracovníci či sezónni pracovníci žijú v jednej a pracujú v inej krajine EÚ. Mnohí z nich sú pre hostiteľské členské štáty kriticky dôležití, napríklad pre systémy zdravotnej starostlivosti, pri poskytovaní ďalších základných služieb, napríklad inštalácii a údržbe zdravotníckeho vybavenia a infraštruktúry, alebo na zabezpečenie dodávok nevyhnutných tovarov. Koordinovaný prístup na úrovni EÚ je preto kľúčový.

Ako vo svojom spoločnom vyhlásení 26. marca skonštatovali hlavy štátov alebo predsedovia vlád, „s pomocou Komisie budeme urýchlene riešiť zostávajúce problémy týkajúce sa občanov EÚ, ktorí sú zablokovaní na vnútorných hraniciach EÚ a nemôžu sa vrátiť do svojich domovských krajín, ako aj cezhraničných a sezónnych pracovníkov, ktorí musia byť schopní pokračovať v základných činnostiach, pričom zabránime ďalšiemu šíreniu vírusu.“ Tieto usmernenia, ktoré boli vydané dnes, sú bezprostrednou odpoveďou Komisie na uvedenú výzvu, spolu s [usmerneniami na vykonávanie dočasného obmedzenia ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné](#). Ich súčasťou je aj repatriácia občanov EÚ.

Zverejnené 30.3. na https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_20_545